

# Barometer Internationale Samenwerking 2010

Peiling onder Nederlanders over betrokkenheid bij internationale samenwerking

Nederlanders staan nog steeds welwillend ten opzichte van internationale samenwerking, maar vergeleken met vorig jaar is men iets meer gereserveerd over het belang ervan. Ook is voor het eerst sinds 2006 de steun voor het overheidsbudget voor ontwikkelingssamenwerking fors gedaald. Dit zijn de belangrijkste conclusies van de Barometer Internationale Samenwerking (IS) 2010. NCDO peilt sinds 2006 jaarlijks in samenwerking met Motivaction hoe Nederlanders betrokken zijn bij internationale samenwerking. In mei 2010 hebben opnieuw 1500 mensen deelgenomen aan een online meting van de Barometer IS. Dit is een representatieve steekproef uit het Stempunt.nu-panel van de Nederlandse bevolking in de leeftijd van 15 t/m 70 jaar. In deze samenvatting worden de meest opvallende resultaten gepresenteerd.

## Nederlanders overwegend positief over IS, maar ...

Nederlanders hebben een overwegend positieve houding ten aanzien van internationale samenwerking. Zo vindt 62% het belangrijk om mensen in arme landen te helpen zich te ontwikkelen en is 57% van mening dat de problemen in ontwikkelingslanden zo groot zijn dat we niet kunnen toekijken zonder te helpen. Weinigen (10%) zijn van mening dat ontwikkelingslanden hun problemen alleen op moeten lossen.

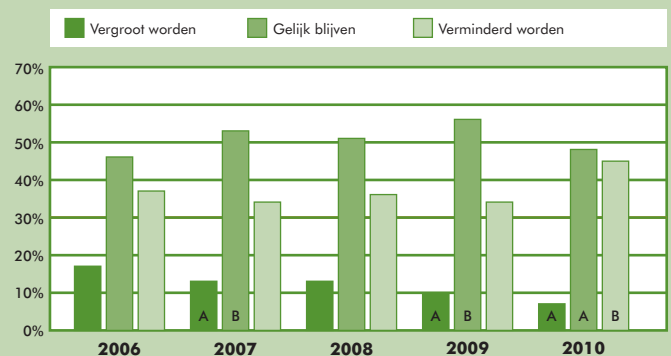
## ... men is wel iets terughoudender over het belang van IS

Deze positieve houding ten aanzien van IS is ten opzichte van vorig jaar nauwelijks veranderd. Bij een aantal vragen hebben respondenten echter iets minder positief geantwoord dan in 2009. Het gaat dan vooral om de vragen betreffende het belang van internationale samenwerking. Zo vinden minder mensen dat problemen in ontwikkelingslanden zo groot zijn, dat we niet kunnen toekijken zonder te helpen (57% ten opzichte van 64% in 2009). Ook vinden meer mensen dat zolang in Nederland mensen in armoede leven, er geen geld moet gaan naar ontwikkelingssamenwerking (28% ten opzichte van 23% in 2009).

## Steun voor overheidsbudget ontwikkelingssamenwerking flink gedaald

Sinds 2006 wordt de steun voor het overheidsbudget gepeild in de Barometer. Deze steun bleek vrij constant door de jaren heen. Dit jaar is voor het eerst een forse daling gesignaleerd (zie figuur 1). Vorig jaar vond 66% van de bevolking dat het overheidsbudget voor ontwikkelingssamenwerking vergroot moest worden of gelijk moest blijven, dit jaar is dat 55%. En in plaats van 34% vorig jaar geeft nu 45% aan dat het budget verlaagd moet worden. De voornaamste reden om het budget niet te verhogen is dat men vindt dat eerst de (economische) situatie in eigen land op orde moet worden gebracht. De in het voorjaar aangekondigde overheidsbezuinigingen lijken daarmee invloed te hebben op de steun van Nederlanders voor het overheidsbudget. Vanuit dit oogpunt kan echter ook gesteld worden dat ondanks de economische situatie nog steeds een meerderheid het overheidsbudget voor ontwikkelingssamenwerking blijft steunen.

**Figuur 1: Wat vindt u, moet de Nederlandse ontwikkelingshulp vergroot worden, gelijk blijven of verminderd worden?**



A = significant lager ten opzichte van het jaar ervoor  
B = significant hoger ten opzichte van het jaar ervoor

## Bekendheid millenniumdoelen constant gebleven

De bekendheid van de millenniumdoelen is constant gebleven ten opzichte van 2009. Bijna de helft van de Nederlanders is bekend met de millenniumdoelen en bijna een kwart van de bevolking kan spontaan een millenniumdoel noemen. Vorig jaar was nog sprake van een flinke stijging van de bekendheid. Het millenniumdoel dat het vaakst genoemd wordt, is doel 1 'armoede en honger halveren'.

## Vertrouwen in haalbaarheid millenniumdoelen laag

Het vertrouwen in de haalbaarheid van de millenniumdoelen in 2015 is laag. Het aandeel respondenten dat gelooft dat een doel (zeker) wel behaald zal worden, varieert tussen de 10% en de 28%. Men heeft het meeste vertrouwen in het verbeteren van de gezondheid van moeders en het terugdringen van kindersterfte (doelen 5 en 4). Dat is opvallend omdat het verbeteren van gezondheid van moeders in werkelijkheid nog flink achter loopt. Er is het minste vertrouwen in het halen van de doelen 'gelijke rechten voor mannen en vrouwen' (doel 3) en 'armoede en honger halveren' (doel 1).

## Nog steeds bijna driekwart van de Nederlanders zelf actief

Net als vorig jaar geeft bijna driekwart van de bevolking aan een activiteit te ondernemen die een bijdrage levert aan internationale samenwerking. Dat wordt het meest gedaan in de vorm van losse donaties (43%), doneren van goederen (37%) en het meedoen aan een loterij die goede doelen steunt (35%). Sommige activiteiten zegt men vaker te ondernemen dan vorig jaar: respondenten zeggen vaker geld te geven via losse donaties en fairtradeproducten te kopen dan in 2009.

## Minderheid tegenstander van ontwikkelingssamenwerking

Dit jaar is voor het eerst gevraagd of men zichzelf als voor- of tegenstander van ontwikkelingssamenwerking ziet. Een kleine groep (16%) noemt zichzelf tegenstander. De vaakst genoemde reden om tegen te zijn is dat eerst het eigen land/economie op orde moet zijn. Circa tweevijfde is voorstander van ontwikkelingssamenwerking. Opvallend is dat een vrij grote groep (41%) geen positie kiest.

## ISA-schaal

In de vragenlijst van de Barometer IS zijn verschillende vragen opgenomen om de houding ten aanzien van IS te peilen. Dit jaar is voor het eerst getracht een aantal van deze vragen te bundelen in één schaal die inzicht geeft in de attitude van Nederlanders ten aanzien van internationale samenwerking, de zogenaamde ISA-schaal. Vragen die ten grondslag liggen aan deze schaal hebben betrekking op het belang van IS en het oordeel over de effectiviteit van IS. Doordat deze vragen ook in 2009 zijn gesteld, is een vergelijking met dit jaar mogelijk. De gemiddelde ISA-score van de bevolking daalt heel licht ten opzichte van vorig jaar (van 59 naar 57 op een schaal van 0 tot 100). Geconcludeerd kan worden dat de houding van Nederlanders ten aanzien van internationale samenwerking nauwelijks is veranderd.

Vervolgens is onderzocht welke groepen Nederlanders nu een bovengemiddeld positieve houding ten opzichte van internationale samenwerking hebben en welke groepen juist niet. Vrouwen, hoger opgeleiden, jongeren en aanhangers van een kerk- of geloofsgemeenschap en PvdA-, D66-, GroenLinks- of ChristenUnie-stemmers zijn positiever zijn over internationale samenwerking dan gemiddeld. Daarentegen hebben mannen, lager opgeleiden en VVD- en PVV-stemmers een relatief lagere score dan gemiddeld.

Bron: Barometer Internationale Samenwerking 2010, L. Gijsbers en B. van der Lelij (Motivaction) in opdracht van NCDO.